

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 > — >
Negyedévre . . . 1 > 50 >
Egy óra . . . — > 50 >
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Kőszl János (fő-tér), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Három csepp tej.

Itt sorakoznak előttem mindhárman, íróasztalom sötét posztóján, a szépen megtisztított üveglapon. Mindenik csepp egy-egy liter tejből származik, melyeket különböző helyekről szereztem be. Az egyik a pécsi piacról való, a másik egy pécsi magán tejáruházból, a harmadik egy kellő fölügyelet alatt álló tejszarnokból. Csak egy pillantást vetek rájuk, és rögtön meggyőződöm, hogy a pécsi tej is szaporítja azon dolgok számát, melyek hasonló elnevezésük dacára csak nagyon kevésbé hasonlítanak egymáshoz. Ugyanis, ha hitelt adok az elárúsítók szavainak, mindhárom tejcseppet „teljes tejből” származónak kell tekintenem; és ime, már első megtekintésre is mily nagy különbségeket találunk közöttük. A tejszarnokból származó tejcsepp a sötét posztó fölött majdnem hófehérnek látszik. A magán áruház tejcseppje kékes árnyalatu. A piaci tejcsepp színe pedig majdnem olyan, mint a verőfényes nap égboltozatáé. A három csepp által elfoglalt területek sem egyenlők. A piaci tejcsepp jobban elterül, mint a magánáruházi s ez jobban, mint a tejszarnoki. Az utóbbi majdnem egy harmaddal kisebb helyet foglal el az üveglapon, mint a piaci csepp. Világos, hogy azért, mert sűrűbb. Hogy a három tejcsepp színét és alakját egyenlővé tehessem, a módszer fölött, melylyel ezt elérhetem, nem kell soká gondolkodnom. Tollnyelem tollatlan végét egy pohár vízbe mártom és érintem vele a tejszarnoki cseppet. Az eredmény, hogy a csepp kissé lelapul, nagyobb kört képez, és a beállott felhőszerű zavarodás kiegyenlítődése után fölveszi a magánáruházi tejcsepp kékes színét. Ugyanígy járok el a magán áruházi tejcseppel, mely ezután a piaci tejcsepphez lett hasonlóvá. Ha vízbe mártott tollnyelemmel a tejszarnoki cseppet ismét megérintem, a három csepp alakja és színe jóformán egyenlő.

Ezen egyszerű kísérlet világosan bizonyítja, hogy e három liter, különböző helyekről beszerzett tej összetétele különböző, ámbar mindeniket „teljes tej” néven kaptam és mindenikért 10 krajczárt fizettem. (Teljes tejnek nevezik a tiszta

hamisítatlan — tehát le nem fölözött és meg nem vizezett tejet.) Főntebbi kísérletem alapján a legnagyobb valószínűséggel állíthatom, hogy e nevet csak a tejszarnokból származó tej érdemli meg, és biztos, hogy a másik kettő hamisítva van, még pedig a piaci nagyobb mértékben, mint a magán áruházi és hogy a hamisítás a következő módok valamelyike szerint történt:

A tej vagy lefölözött, vagy nem fölözött le, de vízzel kevertetett, vagy pedig lefölözött és vízzel is kevertetett.

E dolog kettős okból érdemli meg, hogy vele foglalkozzunk. Először nem egyéb ez, mint csalás, mert 10 krajczárért nem kapunk 10 krajczárt érő tápanyagot, hanem talán csak 4 krajczárt érőt, és másodsor közegészségellenes. Két oly dolog, melyek törvénybe ütköznek, tehát okvetlen beavatkozást igényelnek. Ami az elsőt, a csalást illeti, az evvel való foglalkozást erre hivatottaknak ajánlom. Célom az utóbbinak közelebről való megvilágítása.

Általánosan ismeretes, hogy a tej egyike a legfontosabb tápszereknek. Különösen a tej van hivatva pótolni azon hiányt, mely a hús drágasága folytán a szegényebb emberek fehérnyé szükségletében keletkezik. Ha a tej tápláló értéke mesterséges úton csökkentetik, ez épen azon néposztályt érinti károsan, melynek úgy sem igen áll módjában, hogy a kellő mennyiségű tápanyag egyik napon mint a másikon rendelkezésére álljon. Gazdagabb emberek a tejet nem is annyira tápláló szerül, mint inkább élvezeti czikkül használják, mondhatnám csak fűszerül, hogy segélyével étkeiket izletesebbé tegyék. De a szegényebb emberek, különösen pedig ezeknek életük első évében tengődő csecsemők, a kiknek a folyton tapasztalható nagy mennyiségben való elpusztulása majdnem mindig csak a hiányos táplálkozásra vezethető vissza: a tejjre, mint a legfontosabb — illetve kizárólagos tápszerre határozottan utalva vannak. És egy ily tápláló szerről kell lépten-nyomon tapasztalunk, hogy mielőtt rendeltetését teljesít-

hetné, különféle lelketlen manipulációkon, hamisításokon megy keresztül.

Főntebb leirt egyszerű kísérletből — tekintve egyéb biztos eredményeket szolgáltató kísérleti módszerektől — a következőkre gondolhatok:

ami a tejszarnoki tejet illeti, kísérletem tökéletlen volta miatt nem állíthatom ugyan biztosan, de sejtetem, hogy az a „teljes tej” elnevezést megérdemli, hogy tehát a tejszarnoki tej lelkiismeretes kezelés alatt áll, sőt talán szakértők által történő szigorú ellenőrzésben is részesül. Mindezt — mint mondtam — csak sejttem, de biztosan nem tudom.

A magán áruházi tejről egész bizonyossággal állíthatom, hogy a tejárus a tej zsirtartalmát megsokalta és vagy lefölözte, vagy vízzel való fölöntés által igyekezett azt az ő izlése szerint való normális állapotra redukálni. (E szavaim kimondásánál nem feledkeztem meg arról, hogy a tej zsirtartalma nem mindig egyenlő). Természetes, hogy ha hígított, hát vízzel hígított. Hisz a víznek se színe, se szaga, se ize nincsen, és hozzá még pénzbe sem kerül.

Ami a piaci tejet illeti, ez még a vizes tej nevet sem érdemli meg, mert nem más, mint tejes víz. Ha e piaci tejet nem teljes tej néven vásároltam volna, azt hinném, hogy a piaci tejes asszonyok kizárólag csak a szegényebb sorsu 1—2 napos csecsemők liferánsai, a kiknek olyan tejet szoktunk adni, a melyben három rész kútvizre esik egy rész tej. De nem. E tej literjének az ára — csak mint más tisztességes tejé — tíz krajczár. Ezen jó nénék azt igénylik, hogy a szegény ember e tejjel segítse fedezni tápanyagszükségletét, melyből ha egymagával akarná e szükségletet kiegyenlíteni, annyit kellene innia, hogy ez éppen elég volna — nem a megélésre, hanem a megpukkadásra. Ezen jó nénék még azt is igénylik, hogy a szegény ember pár napos csecsemőjét, — ki az anyatejet a legtöbb esetben csak egy-két napos korában kóstolhatta — az ő piszkos tejökkel, tudja ég minő szerves anyagokkal telt kút vízzel fölöntött világos kék kotyvalékukkal táplálja,

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Az én falum.

Magas, sugár alak.

Mikor végigmegy a falun, bizony majdnem minden ablak függönye meglebben, s biztosra vehetjük, hogy valami szép lány leskelődik ott rá s majd elnyeli szemével azt a daliás, szép fiút.

Nem is volna az egész gyerekben semmi hiba, csak az, hogy tudja, mennyire bolondulnak utána a lányok. Ebből aztán következik, hogy a többi legények iránt dolyfös s még goromba is; ebből meg az következik, hogy azok ki nem állhatják, s be nem veszik a maguk társaságába.

A kit nem szeret senki, avval nem is mulat senki: az ilyenek hétköznaponként — mikor a lányféle nem megy el a korcsmába táncolni — nincs más választása, mint egymagában iddogni és hallgatni a Salamon gazda elméskedéseit.

A ki maga iszik, az sokat és hamar iszik, pláne, ha Salamon mindig készen áll az üres üveget kicserélni. A ki sokat és hamar iszik, az — s e szabály alól még a Bazsonyi Józsi sem kivétel, akármilyen szép fiú is — hamar be is szokott csipni.

A ki egyszer berúg, az másodsor is megteszi; a ki kétszer becsipett, az harmadsor is sokat talál inni; a ki kétszer, háromszor vagy épen még többször bekapott, az már részeges ember.

Legalább így magyarázza meg a Bazsonyi Józsi nekipirosodó orrát a mi szomszédunk, a falu egyetlen csizmadiája, a ki szerint az egész világ sora nagyon okosan és a mi fő, nagyon rendszeresen van elcsinálva, csak érteni kell hozzá, hogy egy kis logikával ezt a rendszert megfejthessük.

Hogy ezt a logikát, melyet mindig önértetesen szokott kimondani, hol szerezte, az sötét titok; sötétebb, mint Afrika belseje, vagy, hogy nagyot mondjak — mint a pécsi utcák, borongós holdvilágos éjjel. Az öreg ugyan nagyon erősködik, hogy ő négy deák oskolát kijárt, s ennek bizonyosságául mindenkit megkérdez, hogy „scisne latine puer”, de valószínű, hogy ez a négy diákoskola valamelyik holdbeli állami gimnáziumban van, s az ismeretes latin frázis a kántorék kis fiától jutott hozzá, a ki nagy barátságban volt az öreggel.

De most veszem észre, a mi öreg csizmadiánkról való diskurzusba annyira belemelegedtem, hogy el is feledkeztem miatta a Bazsonyi Józsirol.

Pedig ennek a fiúnak a története igazán méltó arra, hogy leírjam; hogy azután az elol-

vasást megérdemli-e, az már az önök dolga, nem az enyém.

Gazdag gyerek volna; az öregapjáról ritka szép darab föld maradt rá; s hozzá nincs senkije, a kit tartania kellene. Költhet magára, a mennyit akar.

De aztán költ is.

Mikor valami jóra való cigány kerül a faluba, azt el nem ereszi, míg csak tart a pénze; nincs az a magyar nóta, a mit vagy húszszor egymás után el ne huzatna vele, csak azért, hogy bosszantsa a többi legényeket.

Hát hogy ez a bosszantás sikerült volna, azt nem hinném, mert a mi legényeink nagyon is félvállról veszik az ő akadékoskodásait: hanem egyet mégis elért, azt, hogy bugyellárisát a sok cigány alaposan kiürítette.

Már pedig — ugyancsak a mi csizmadiánk filozófiája szerint — nincs az a falusi bugyelláris, — ha még akkora birtok áll is a háta mögött, mint a Bazsonyi Józsié — a melyiket mindig újra meg lehetne tölteni egész a végteleenségig.

S a falu bölcsének a jóslata most is beteljesedett: a zseb kiürült, a birtok elolvadt s a Bazsonyi gyerek csakhamar olyan pusztán állt, mint a kis ujjam.

Azt hiszem, a városi ujságolvasó emberek a fejüket csóválják, mikor eddig jutottak s azt mondják, hogy hiszen ebben semmi különös

melyet — miután a bába már fölvilágosította, hogy a csecsemő teljes tejet nem emészthet meg — még jobban meghigít. A csecsemő jó egészsége pedig azt igényli, hogy a tej csak a csecsemő korának megfelelő mértékben legyen meghigítva,*) továbbá, hogy a tej, mielőtt élveztetnék, az esetleg jelen levő szerves anyagok elpusztítása végett a vízzel együtt fölforralva és ezután ismét a kellő hőfokra lehűtve legyen. De a szegény munkás ember nem hiszi el, hogy e tanács be nem tartása a csecsemő életébe kerülhet; nem hiszi már azért sem, mert a tejet forraló tűz pénzbe kerül, és így a főntebbi jó nénék végeredményképen azt igénylik, hogy a szegény emberek egy éven alóli gyermekeinek 50, sőt 60 perzentje bélhurutban és más — a rossz táplálkozás által eredményezett bajokban pusztuljanak el.

De veszélyes lehet e piaczi és más ellenőrzés alatt nem álló tej még más módon is: A tehéneknek az állatorvosok által úgynevezett „gyöngy kórja“ nem egyéb, mint ezen állatok tuberkulózisa. Az, vajjon a tuberkulózis fertőző anyaga, s tuberkulózis bacillus a bevándorolhat-e a tejbe már az állat emlőjében, eddig még kellően bizonyítva nincs. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a tuberkulotikus állat valószínűleg az istálló levegőjébe kerülve, fertőzésre képes. Könnyen belátható, hogy a tehének fejése közben e gyilkos porok a tejbe való szállítására minden lehetőség együtt van, ha a tehének ellenőrzés alatt nem állanak, vagy ha állnak is, de ez lelkiismeretlenül történik; ha a gazda tehénének a beteg állapotát nem ismeri, vagy ha ismeri is, csupa nyereszkeskedési szempontból használaton kívül nem helyezi, s a többi állattól egy más istállóba nem különíti. Hogy a piaczi tejes-asszonyaink — valamint a magán tejárudák teheneinél ily értelmű ellenőrzés nem történik, arra mérget veszek. Ki tudja, hogy a városunkban meglehetősen a gyakran előforduló tuberkulózis esetek nagyobb részt nem származnak-e gyöngy-kóros tehentől?

E mizériák gyökeres orvoslásának a módja kifejezhető e két szóval: legszigorubb ellenőrzés.

Ha meggondoljuk hogy a tej, ezen a szegények által legjobban keresett tápszer van kitéve a legtöbb hamisításnak, hogy e hamisítások épen a szegényeket sújtják anyagilag is, mert kénytelenek azt nagyobb mennyiségben élvezni, hogy testüknek, tehát szolgálataik épe s ségüknek épességben tartására a szükséges fehérnye-mennyiség meg legyen; ha meggondoljuk, hogy a rossz, a hamisított tej mily nagy mértékben képes a csecsemők halálzási arányszámát növelni, s hogy az ellenőrizetlen beteg tehéntől származó tej útján a fölött is

*) Egy pár napos korában 3 rész víz 1 rész teje, és mindinkább emelkedve egész 2 hónapos koráig, midőn már 2 rész vízre jut 1 rész tej; 4 hónapos korában víz és tej egyenlő mennyiségben kevertetik, s ezután a víz folyton kevesbitve, 6 hónapos korában már tiszta tejet kapjon a csecsemő.

mily biztosan élő mérget szivhat magába: csak a legnagyobb örömmel fogadhatunk mindent — a hatóságtól származó oly intézményt, mely az előttem tekvő ellenőrizetlen tejnek- és evvel egyetemben más hamisított tápszernek áruba bocsátását meggátolja.

Öntsenek ki irgalmatlanul minden olyan piaczi tejet, mely a modern vizsgáló eszközök segítségével észlelhető normális mértéket meg nem üti. És ha az ily tej el is öntetett, ez ne zárja ki e tej elárúsítójának a szigorú megbüntetését. Utasítsanak a magán áruházak tulajdonosai, hogy tejelő állatjaikat a lehető legjobb egészségi körülmények közé helyezték, és az ellenőrző közegek az ily áruházakat előre meg nem állapított időközökben lepjék meg, annak a megtudása végett, vajjon minden a rendelkezés értelmében történik-e? Győződjék meg a hatóság, hogy az olyan tejáruló-helyek, melyek ellenőrzötteknek vannak bejelentve, csakugyan és lelkiismeretesen ellenőriztetnek-e? És végül utasítsa a hatóság a vásárló közönséget, hogy minden tapasztalt legcsekélyebb hamisítás följelentését szigorú kötelességének tartsa.

A tej által okozott főntebbi vázolt bajok csökkentése csak e módon sikerülhet. Ha a közegészségtan e jó tanácsait megszigorítva mégis fordulnának elő tömegesebb megbetegedések, ez esetben elmondhatnók hogy „megtettünk mindent, a mit lehetett.“ De addig, a míg nem jártunk el e tanácsok szerint, főntebbi mondásra nyugodt lelkiismerettel nem gondolhatunk.

Wajdits Lajos dr.

HIREK.

— **(A pécsi főreáliskolából.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kálmán Miksa dr. pécsi állami főreáliskolai helyettes tanárt ugyancsak a pécsi főreáliskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **(A régi ezüstpénzek a közforgalomban.)** Az utolsó két napon sok esetben megtörtént, hogy a közforgalomban visszautasították az osztrák értékű ezüst pénzeket, utalván ama körülményre, hogy most december 31-én járt le a konvencziós ezüst pénzek beváltására megállapított határidő. A félreértésekből származható zavaroknak elejét veendő, a pénzügyminiszter sürgősen intézkedett most, s értesítette az összes állami s egyéb nyilvános pénztárakat, hogy az osztrák értékű ezüstpénzeket, nevezetesen az 1868. óta Magyarországon vert két forintos, egy forintos és negyedforintos ezüst pénzeket az 1857. évi patens alapján minden akadékoskodás nélkül elfogadhatják. Mihez tartás végett a közönségnek is tudomására hozza ezt a miniszter.

— **(A vízvezeték befagyása ellen.)** Nem hiába még új dolog a vízvezeték a pécsi közönség előtt, hanem nem is tud vele bánni. Annyira tájékozatlanok az emberek a

vezeték kezelésében, hogy legtöbbször ők maguk rontják el. Most a fagy miatt van bajuk. A legtöbb házi vezeték befagy s az emberek napokig nem kapnak vizet a saját vízvezetékükből. Most a vízmű építésvezetősége nyomtatott utasítást küldött szét, melyben a házi vezeték kezelését magyarázza meg. A fagy beálltával, illetőleg mihelyt fől, hogy a ház azon részeiben, melyeken a vízvezeték csövek keresztül vezetettek, a hőmérsék a fagypontra alá száll le, a házi vezetékükből minden este ki kell bocsátani a vizet. E czélból a minden házi vezeték elején alkalmazott házi főcsap egy negyedforgással elzárandó, mi által a víztelenítő nyílás szabaddá lesz. Ennek megtörténte után az összes kifolyó csapok kinyitandók. Reggel hogy a vizet újból beengedhessük, a főcsapot egy negyedforgatással kinyitjuk és az összes kifolyó csapokat elzárjuk. Az összes csapok és szelepek jobbról balra való forgatás által nyílnak, balról jobbra való forgatás által pedig záródnak. Minden kifolyó csapon egy külön szabályozás van, mely utóbbi akként állítandó be, hogy a kifolyócsapból kifolyó víz szerteszét ne fröcscsenjen, hanem szabályos lassú sugár alakjában ömöljön ki s a kifolyó csap csupán annyi vizet szolgáltatson, a mennyit az alatta elhelyezett vízkagyló és annak levezető csöve befogadhat. Ha vigyázatlanság folytán a vezeték befagy, legjobb, ha az illető iparoshoz fordulnak, aki a házi vezetékét készítette, hogy az kellő vigyázattal fölolvassza a csövekben levő jeget.

— **(Kútba zuhant hajadon.)** Sóróson egy 14 éves leány, Böhm Etel nevű, aki mint szegény szülők gyermeke ott nevelésben volt rokonainál, a vedres kútból vizet akarva húzni, a kút körül levő jégen megcsuszott s a mélységbe bukott alá. Már csak holttestét húzhatták ki.

— **(A hosszú-hetényi bíróválasztás)** aligha rendjén folyt le, mert ahogy onnét egy polgárember írja, a dolog nagyon furcsán ment végbe. Az a panasz, hogy a bíróválasztás idejét, mely 1892. december 29 edikére volt kitűzve, nem tudták a néppel a kellő időben, hanem csak a választás nagjának reggelén 7 órakor dobolták ki a lakosság nem kis meglepetésére. A nép ilyenformán nem készülhetett el e nem kis fontosságú aktusra, s így a zavarban halászók megválasztottak egy egészen fiatal embert bírónak, aki jóformán még nem is önálló, hanem apai gondnokság alatt van. Ugyancsak e zavarban megtörtént az is, hogy a múlt időszak esküdtek is szépen kimaradtak az előjárásból, melybe egyet sem választottak be a régié közül. Hogy mennyiben van alapja e közlésnek, annak kiderítése a főszolgabírósa dolga; mindenesetre jó lesz vizsgálatot tartani azon irányban, vajjon a bíróválasztás napja annak rendje és módja szerint ki volt-e hirdetve.

— **(Helyőrségi estélyek.)** Annak idején említettük, hogy a helybeli katonatisz-

sincs, az egész egy mindennapi, közönséges história.

Igaz, kérem, nagyon igaz; csak hogy a mi csizmadiánk azt tartja (s neki mindig igaza van), hogy végén csattan az ostor.

Igen, a végén, a hol a Bazsonyi fiú sorsa új, s nem tagadom, meglepő fordulatot vesz. Legalább miránk, falusiakra meglepő; meglehet, hogy ott benn a városban a folytatást is csak olyan unalmasnak fogják találni, mint az elejét.

Nos, hát hol is hagytam el?

Igaz, ott, mikor a Bazsonyi Józsi feje fölül elliczítáltak mindent, s a szép szesszióba Salamon gazda ült mosolygós képpel.

A tisztelendők magához hívatta a tönkrement fiút, le is ültette, s elkezdett prédikálni neki a lumpolásról, ivásról, dőzsölésről olyan szivrehatóan, hogy a gyerek elaludt tőle.

Mikor aztán fölbredt a kenetteljes befejezésre, köszönés nélkül kifordult a szobából, egy kövel úgy dobta fejbe a tisztelendő kedvenc vizsláját, hogy cipóvá dagadt a képe tőle; azután nagy hangon kezdte kurjongatni: „En vagyok a falu rossza.“

Azt hiszem, ennyi is már elég meglepő; legalább mi itt Kercseligeten egytől-egyig meg voltunk lepelve: a tisztelendők kezdve le egész a temetőcsőzig.

Hát még a folytatása!

Mikor a nótáját elvégezte, elment a régi házához. Ott épen akkor szögezték föl Salamon gazda cégébláját, s az öreg az utcáról nézte a nagy munkát.

Észre se vette, a mint Bazsonyi Józsi bekerült az udvarra, annyira el volt merülve a nézésbe. Nem csoda: ez az ő installációja. A helyett, hogy lakzit csapna, egyszerűen kiszögezteti a falra a cégébláját: a ki akarja, erről is megtudhatja, hogy itt kinek a dominiuma van.

A Józsi gyerek pedig végigment a hosszú ambituson, egyenesen oda, hol a szép Ráchel, Salamon leánya kötögetett. A lány egészen el volt merülve munkájába, észre se vette, mikor a legény feléje közeledett.

— Ráchel! sugta az lassan, vállára téve a kezét.

Ráchel fölrezzent, s mit tagadnám, el is pirult kissé: hiszen a falu legszebb legénye állt előtte.

Bazsonyi Józsi azután odahajolt föléje, s lassan beszélni kezdett vele. Hogy miről diskuráltak, azt bizony nem tudnám megmondani, mert nem voltam ott, s mi falusiak csak úgy messziről nem tudunk mindent elmesélni, mint ott a városban azok a regényiró urak, a kik mindenkiről azt is kiírják, hogy miről gondolkozik, mintha azt olyan könnyen tudni lehetne.

Hanem a mit a saját szememmel láttam, azt már megírom: többek közt azt, hogy a

Bazsonyi Józsi fiú eztán mindennapos vendég lett Salamonéknál. — Mig a gazda az ivóban foglalkozott a vendégjeivel, azalatt ő észrevétlenül diskurálhatott ott benn a szobában Ráchellel.

A lánynak egészen elcsavarta a fejét, telebeszélte az ő szerencsétlenségével, a minek tisztára az az oka, hogy nem talált soha egy lányt, a ki őt szerette volna, s a kit ő is szerethetne.

Ráchel úgy látszik, hitt neki, megsajnálta a szegény fiút s magában vádolni kezdte apját, a ki ezt az ártatlan, szerencsétlen embert veszélybe döntötte.

Józsi hamar észre vette, hogy honnan fű a szél s attól kezdve nemcsak a szerencsétlenségéről beszélt a lánynak, hanem arról is, hogy megtalálta a medicinát a bajára, s ez nem más, mint Ráchel szerelme. Ő szereti a lányt, s most ime könyörög, hogy szeresse az is viszont. Menjenek innen, szerencsétlensége színhelyéről messze, elég erős az ő keze, hogy föntarthassa a munkájával kettőjüket. (Elég pénze van az apádnak, hogy kedvemre dőzsölhessek belőle, gondolta magában.)

A lány kissé megrettenhetett a merész tervtől, mert másnap kisirt szemekkel láttuk a faluban, hanem azért a Bazsonyi fiú ostromának nem tudott ellenállani, s egy szép reggelén a Salamon gazda arra ébredt, hogy lányának hirtelen

tikar a helyőrségi estélyeket az idén is megtartja. Most arról értesítenek bennünket, hogy ez estélyek január hó 14., február hó 11. és márczius hó 4-én lesznek. Ezen estélyekre a Pécsi nemzeti kaszinó tagjai és a tisztek által a rendező-bizottság útján meghívott családok is hivatalosak.

— **(A pécsi kerékpárosok egyesülete)** arról értesíti lapunk útján tagjait, hogy a vasárnap délután 5 órára hirdettet rendkívüli közgyűlést — a jégünnepélyre való tekintettel — azon nap délután 2 órakor tartja meg a belvárosi népiskola nagytermében.

— **(Halálozás.)** A pécsi főreáliskola I. b) osztályának első tanulója: Gadó József halt meg rövid szuevedés után tifuszban. A szép reményekre jogosító ifju iránt a tanári testületben oly nagy volt a részvét, hogy az igazgató díszes koszorút helyezett az ifju koporsójára, az új év napján történt végtisztesség megadásánál pedig az igazgató vezetése alatt a tanári testület is részt vett. — Kállia Katalin, Kállia József pécsi vasuti tiszt nővére, e hó 4-én 29 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Emlékezzünk régiokról.)** Egy fakó papirosra még fakóbb írás ötlött e sorok írójának a szemébe a napokban a pécsi nemzeti kaszinó könyvtárszobájának asztaláról. „Azon jogászoknak nevei, a kik 1842-ik Esztendei Nyáron ált a Pécsi Nemzeti Casinóban tartandó Zenészi vizalomra meghívottak és Bémeneti jegyeket kaptak.“ Ez a magyarázó czimsora annak a fakó írásnak. A 48-előtti pécsi jogászok — ma már részint öregek, részint elporladt lakói a temetőnek. Az öregek, a ma is élők visszaemlékezése kedvéért ideiktatjuk a fakó írás folytatását is, az 1842-ik Esztendei Jogászok neveit, akik akkor a Pécsi Nemzeti Casino Zenészi vizalmán rugták a Tsárdást. Ime a névsor: Másodévi Jogászok: B. Kákonyi József, Hölbling János, Modits László, Siebenburger Jenő, Hanauer József, Jamazovits Pál, Darázs Gáspár, Jimány Imre, Koszits Mihály, Flatt Ágoston, Latzkovits Antal, Botka Mihály, Barbatsy Petrovits János, Dániel László, Salamon Zsigmond, Csacsinovits, Antal István, Jeusevics Márton, Likl János, Klatsányi István, Bolla, Rózsa, Papházy, Pikay Ferencz. Első évi Jogászok: Petrovits Péter, Perczel Ferencz, Bagi Antal, Besenyei Ernő, Kelemen Lajos, Fülepp János, Sey László, Adamovics István, Kőnczöl Ferencz, Vály Antal, Németh Boldizsár, Jeszenszky Geyza, Czirer József, Dorasil Paál, Simmer József, Berkovics Ádám, Fekete Mihály (Nem a mai városi ügyész. — A szerk.), Xantus, Kán Vilmos, Csonka János, Verle István. II. évi Bölcselkedők: Odry József, Dlabigh Rudolf, Hunyady László, Botka Imre, Horváth Zsigmond, Rác Sándor. Első évi Bölcselkedők: Rác Dani, Vészits Antal, Svastics József, Nagy Ferencz, Rác Miklós, Nagy Márton.

hamva sincs. A hogy mi az öreget ismerjük, ez még talán nem is bántotta volna őt annyira; hanem az annál jobban, hogy a lánynyal együtt fiókos szekrényéből eltűnt az a néhány ezer forint, a mit Salamon olyan gondosan kuporgatott össze rosszabb időkre.

Azok a rosszabb idők csakugyan bekövetkeztek: háza a portékákkal együtt leégett, természet a jég paskolta agyon — s Ráchelről, meg a pénzről semmi, semmi hír!

Azaz, dehogy nem. A végső s legérdekesebb fordulat épen az volt, hogy egy hónap mulva Ráchel sirva, rongyosan jött haza. Salamonnak első kérdése az volt:

— Hol a pénz?

S Ráchel első válasza az, hogy a Bazsonyi Józsi elitta mind s most őt hazakergette szegyszemre.

Salamonnak pénz nélkül a lánya sem kellett, s elzavarta magától, a mire az bánatában kútba ugrott. Az öreg zsidó tönkre ment: s ma hallom, hogy a negyedik faluban a Bazsonyi fiú most egy fiatal, gazdag özvegyasszonyt bolondít s annak a pénzéből él.

S aztán mondja még valaki, hogy nincs költői igazságszolgáltatás, s nálunk falun nem esnek meg érdekes történetek!

Indigó-pinty.

— **(Az egyházmegyéből.)** A megyés püspök a veliskovcei plébániára Radó Ferenczet nevezte ki plébánossá, aki e hó 2-án tette le a plébánosi esküt. Ivánovits György podgajczy káplánt Valpóra helyezte át a veliskovcei plébánossá kinevezett Bató helyébe.

— **(Miniszteri segély két iskolának.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott Hivatalos Közöny jelenti, hogy a miniszter az ibafai községi- és a bere-mendi róm. katolikus iskolát a múlt évben taneszközökkel és tankönyvekkel segélyezte.

— **(Farsang.)** A jogászi ifjuság holnap tartja idei fényes táncestélyét a „Hattyu“ban. — A pécsi czipész és csizmadia-ifjuság a megalakulandó betegsegélyző egylete javára január 15-én a Scholz-féle sör-csarnokban zártkörű táncvizalmat rendez. — A dombovári vörös-kereszt-fiókegylet január 14-én zártkörű táncestélyt rendez.

— **(A sátoztábori artézi-kutat),** melynek már a tavalyi nagygyakorlatokra kellett volna elkészülnie, de akkor a dispoziციóinak megváltoztatása miatt a munkát abba hagyták, újra munkába vették. Most azonban érdekes tapasztalatra jutottak. A forrás már 200 méteren túl tart s még mindig nem akadtak vizre. A minap egy szakértő-bizottság vizsgálta meg a furás salakját s azt konstátálta, hogy az ugynevezett pontusi-réteg, melyben víz nem igen akad, azon a helyen rendkívül vastag; ennek átfurása után azonban valószínűleg találnak vizet. Ágh Timót dr. főgimnáziumi tanár most a furás homokjának tanulmányozásával foglalkozik.

— **(Az ezüst forintosok népfölkelése.)** Annyiszor elmondtuk már, s annyiszor ismételtük, mindenféle alakban; előbb szerkesztői üzenetben, majd az ujdonságok között, aztán külön cikk formában, majd már a vezércikk helyét is fölládoztuk erre a célra, hogy megmagyarázzuk a közönségnek, hogy az osztrák értékű ezüst forintosait ne féltse, mert azok értéke megmarad egyelőre tovább is, a forgalomból még nincsenek kivonva; hanem a közönség nagyrésze még mindig ijedten hordja ezüst pénzeit a közpénztárakba, hogy váltsák be. Az adóhivatal pénztára van legjobban megakadva az ezüstforintos emberekkel; odahordják zacskószám a kétforintosokat, egy forintosokat, meg a 25 krajczárosokat. A közönség tájékoztatására ismét elmondjuk, hogy a kétforintos és negyedforintos ezüst pénzek tervezett bevonásáról még nem adtak be törvényjavaslatot a képviselőházhoz, miután az osztrák kormányval e tekintetben nem jött létre megegyezés. Ezek a pénzek tehát még jó ideig érvényben maradnak. Az egy forintos ezüstpénzek pedig még a korona érték behozatalakor is forgalomban maradnak mindaddig, míg a kétkoronás ezüstérmekeket forgalomba nem bocsátják; a mostani egy forintos ezüst ugyan azon ideig a kétkoronás ezüstöt fogja pótolni lévén egy forintban épp két korona. Ami ezüst pénzt múlt év december végeig beváltottak, azok mind a régi „pengő“ érték idejéből maradt ezüst pénzek voltak, melyek beváltását már régebben elrendelték s melyek ma is beválthatók még, hanem bizonyos százalék veszteséggel. Az osztrák értékű (tehát nem pengő-értékű) ezüstön még nyugodtan ülhet rajt az ezüstöt ládába gyűjtő közönség.

— **(Vonatok akadály.)** A nagy hófúvás minden év telén csendes téli álomra kényszeríti a ország népét. Elakad a posta és ezzel el van zárva minden szellemi táplálék utja, ami pezsgésben tartja a vért. Budapest-Dombóvár között vasárnap nyílik meg 3 napi zár után a vonal a személy podgyász és gyorsáru forgalomra, de a teherforgalom csak szerdán indul meg a kelenföld-zákányi vonaton. Barcs-Szentlőrinc között, továbbá Úszogh-Szt.-Lőrinc és Ujdombovár között pár napig szintén szünetel mindennemű vasuti forgalom.

— **(Hymen.)** Kaiser Sándor, pécsi kereskedő, eljegyezte Hausner József nagyatádi kereskedő leányát Herminát.

— **(Megint javítás a katonák puskáján.)** Az emberirtó zerszámok készítői nem tudnak betelni eddigi sikereikkel. Had-seregünk intező körei — mint a „N. W. Tagblatt“ értesül — a Manlicher-féle ismétlő fegyveren eszközendő új és nagyfontosságú változtatás tervével vannak elfoglalva. Egy óras ugyanis, a ki már szerencsével próbálkozott a fegyvertechnika tanulmányainak terén, rövid idő előtt készüléket terjesztett be a hadügyminisztériumhoz, mely — a Manlicher-puskákra alkalmazva — azt tetszés szerinti távolságban való önlövésre képesíti s a katonát fölmenti a czélozás és ravasz lenyomásának szükségétől. Ez önműködő ismétlő fegyver alkalmazása csupán azzal az előfeltétellel jár, hogy a szakasz rendelkezék néhány oly emberrel, a kik némi biztonsággal képesek a lövés távolságok kimérésére. Ha a távolság már meg van határozva, akkor a készüléket a szerint igazítják, a legénységnek pedig nincs más tennivalója, mint a fegyvert, természetesen horizontális vonalban s a cső nyílását az adott cél irányában tartva, a szabályszerű állásban lassan-lassan emelni s a lövés azen perczen magától dörren el, a melyben a fegyver a megállapított távolságnak megfelelő eleváció-szögletet eléri. Ily módon a katona — a nélkül, hogy egy ujját is billentene — öt golyót, tehát annyit képes elröptíteni, a mennyit a Mannlicher-fegyver raktára tartalmaz. A lövések egymásután elsülnek s a leirt eljárás a raktár minden újabb behelyezésekor ismétlődik. E mellett figyelembe sem jó a lövészek képessége s a cél eltalálása abszolút biztonsággal történik. Ujabbban különböző csapatparancsnokságoknál történnék kísérletek az új készülékkel, a mely jelentéktelen költséggel erősíthető a fegyverre s az eredmények ámulással töltötték el az összes szakfőrfiakat. A találmány lényege az illető óras titka, a ki már patentot is szerzett találmányára.

— **(Tandij-mentesség a tanügyet szolgáló szülők gyermekei részére.)** A vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy jövőben az állami elemi-, fölső-nép-, polgári- és közép-kereskedelmi iskolákban a tanügyi pályán működő szülők (tanítók, tanítónők és tanárok) gyermekei, ha jó előmenetelt és magaviseletet tanusítanak, a tandij fizetése alól szegénységi bizonyítvány bemutatása nélkül fölmentessenek.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **A pilisi apátság története.** Csendben, észrevétlenül látta meg a napvilágot Békéfi Remig dr. pécsi főgimnáziumi tanárnak könyve a fönt leirt czimvel; pedig ez a könyv, mely e czim alatt már a második kötet, s melyet a vaskos jelző jogosan megállapít, a pécsi könyvirodalomban valóságos eseményszámba megy. 1891 tavaszán jelent meg egy három ujj vastagságú kötet, a ciszterci rend pilisi apátságának történetét tárgyaló, s ime két év után még amannál is vastagabb kötet folytatja az első kötetben megkezdett anyag földolgozását. Ebben a két óriás kötetben tiznél is több év szorgalmas kutató munkásságának egy negyed része fekszik betükbe letéve. A ciszterci rend nagy apátságai közül a pilisinek teljes történetét foglalja e két kötet, melyek közül az első, 1184-től 1541-ig tárgyal, a második pedig 1541-től 1814-ig folytatja a pilisi apátság történetét, azon időig t. i., amidőn ez az apátság a zirczivel és pásztóival egyesül. Ez az utóbbi két részre oszlik: az első rész szoroson a pilisi apátság történetét fejezi be, a második részt az előbbi támogató oklevéltár foglalja el. Azon a ciszterci rendre nézve kiváló nyereségen kívül, hogy a rend egyik apátságának s majdnem valamennyinek történetét egységes műbe foglalva található, még két általános szempontból is becses ez a két kötet a lesznek azok a még következők is; és pedig azért, mert egyrészt a műben az apátsági birtokoknál, egyes jogügyletekről, a birtok job-

bágyairól bőven lévén szó, nemzetgazdasági állapotainkra, az ország egyes vidékeinek népességei viszonyára s azon kor jogi életére vonatkozó sok adat áll rendelkezésére e műben a kutató nemzetgazdának, statisztikusnak és jogásznak, másrészt az oklevéltár is érdekes gyűjtemény a történettudásra, a nyelvészre, a jogászra stb. Azért e mű kiváló forrásmunka nem egy tudományra nézve. Békefi könyvét a lelkiismeretes kutatás eredményének lelkiismeretes földolgozásán kívül jellemzi nyelvi szempontból a jóízűen magyar stílus, mely Horváth Mihály írásmódját közelíti meg. A nagy mű ezen köteté is Taizs József pécsi nyomdatulajdonos betűivel készült, a mű belsejéhez méltó csinnal és illő izléssel.

Előfizetésre való fölhívás

a „PÉCSI FIGYELŐ”

(Pécsi Hirlap)

XXI. évfolyamára.

Ha az országban megjelenő hirlapok évfolyamszámait nézzük, nem sok van, mely a mi évszámunkat túlhaladná.

Hogy pedig a **Pécsi Figyelő** annyi idő óta fennállhat, az bizonyára azon körülménynek tudható be, hogy a nagy közönség méltányolta önzetlen, független, őszinte szolgáltatását és törekvését, pártfogásába vette s lehetőségei között.

Ezen hosszú, küzdelem teljes 20 év alatt több konkurrens vállalatot láttunk keletkezni, melyek azonban hosszabb rövidebb idő alatt megszűntek, mert a közönség csakhamar belátta hogy azok érdekhajzásából, haszonlesésből nyerték keletkezésükhöz az impulzust.

Most az új év küszöbén ismét azon kérelemmel fordulunk a **Pécsi Figyelő** köré csoportosuló közönséghez, hogy méltányolva önzetlen működésünket, azon jóindulatot, melyben bennünket 20 év óta részesít, ne vonja meg ezentúl se, s a **Pécsi Figyelő** iparkodni fog ezentúl is az ő érdekét előmozdítani, védeni, sőt — ha kell — érdekében támadni is.

A **Pécsi Figyelő**-nek — mely ezentúl is hetenként kétszer jelenik meg, mindenkor legalább 8 oldalnyi terjedelemben — előfizetési ára a régi marad, mely előfizetési pénzek rendszer beküldését tisztelettel kérjük.

Hazafiúi üdvözléssel

A „Pécsi Figyelő”

(„Pécsi Hirlap”)

kiadóhivatala.

Előfizetési díj:

Egy évre	6 frt	(12 korona)
Félévre	3 frt	6 „
Negyedévre	1 ft 50 kr.	3 „
Egy óra	50 kr.	1 „

VEGYESEK.

A meghülekéből gyakran igen súlyos betegségek keletkezhetnek, ha kellő időben alkalmas szerek nem alkalmaztatnak. Mint rendkívül hathatós szer a 25 év óta Richter féle Horgony Pain-Expeller név alatt forgalomba hozott bedörzsölés bizonyult. Csúz, köszvény, fejfájás st. ellen gyakran már az egyszeri bedörzsölés elegendő a fájdalmak mellőzésére. Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölésnek egy háztartásban sem kellene hiányozni, már azért sem, mert majdnem minden gyógyszerárban kapható, 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben, tehát nagyon olcsó.

Mint hogy értéktelen utánzatok is léteznek ajánlatos a vételnél kifejezetten:

„Richter féle Horgony-Pain-Expellert” kérni.

CSARNOK.

Aimée.

Elbeszélés.

Irta Singer Antalné.

(Folytatás.)

Corvin Charmoisban fölébredt a lelki izgatottság között is hivatásának tudata; a kocsi szállítás, mely vele együtt visszafelé vette

ismét útját. Szótlanul merengve dőlt hátra a kocsi puha párnái közé, nem kérdé a kocsist hova, kihez viszi; a kíváncsiság sem természetével, sem hivatásával nem egyezett meg.

E közben a felhők eloszoltak és a tiszta kék égen a millió fénylő csillag között a teli hold szelid képe mosolygott — most már világosabb fényt vetve a tájra. Csak rövid utat tett a kocsi, míg ama ponthoz ért, ahonnan mintegy húsz percczel ezelőtt — orvosért küldték. Itt megállott.

Corvin Charmois egy kis egyemeletű, a legújabb stílusban épült, fáktól beárnyalt csinos nyári lakot látott maga előtt.

— Czélnál vagyunk uram — szólt a kocsis, míg az orvos kiszállt a kocsiból és a tárt kapun át a gondosan rendezett virágos-kert pázsittal szegélyezett kavics-utján a ház felé tartott.

A sok tarka virág illatárja körülzönlé a gyorsan előre haladó fiatal orvost. A házban csend uralkodott, ő maga sem fejthet meg, minő benyomást gyakorolt rá e némaság, mihez még csudálkozása is vegyült látva, hogy senki sem jön eléje, holott a kocsi robaja tudtul adhatta már a házbelieknek, hogy az orvos megérkezett, bár ez hamarabb történt, semmint azok ott bent várhatták volna.

Sokkal inkább elfoglalta őt azonban lelki szenvedése, sem hogy ezen észrevételek fölött soká töprengett volna. Gyorsan fölhaldt a tornác üvegajtájához vezető lépcsőn, és minthogy innét már egy félhomályos lámpa álmos lángja némi világosságot árasztott feléje, benyitott és a tornácra lépett.

Itt tétovázva megállott nem tudva, hogy a tornácra vezető ajtó közül melyik az, mely a beteg szobájához vezet. A házban semmi zaj nem volt hallható, a park bokrai közt zengő csalogánydal volt az egyedüli hang, mely a csendet zavarta. Azt hihette hogy a ház lakatlan, bár a pislogó lámpa e föltevés ellen látszott bizonyítani.

Az orvos egy perczig határozatlanul állt, midőn egyszerre a középső ajtó megnyilt és azon egy női alak lépett ki és halk elfojtott hangon kérdé:

— Ön az orvos uram?

— Én. — Felelte fiatal ember, mire a nő fölszólitá Charmoist, hogy kövesse őt.

Két fényesen bútorozott szobán haladtak keresztül, melyek mindegyikét gyönyörű függő lámpa — bár félig elfojtott lánggal — világította meg. Itt a nő megállt és szótlanul mutatott egy ajtó felé, mely félig nyitva a beteg szobájába engedett pillantani.

Corvin Charmois talán életében először érzé szívét elszorulni, midőn beteghez hívták, jöllehet ama benyomás okozta ezt, melyet a csendes nyiló virágok balsam-illata s a ház siri csendje, melyben valami megfjethetetlen titokszerűség feküdt, gyakoroltak lelkére.

Hogy nő a beteg, azt sejté, midőn a fehér selyem függönyvel fedett mennyezetes ágyat megpillantá. Hátha halálos beteg, ha késő az orvosi segély! pedig még mintha a virágok is a kertben azért köszöntötték volna oly kedvesen illatlelkükkel, mert kérni akarták őt: mentse meg urnőjüket, — és a magányos csalogány is hozzá küldte esdő dalát könyörgve: mentsd meg őt.

Erőt vett magán, bár az elfogultság alól nem bírta egészen kiszabadítani szívét; halkan benyitott s néhány lépéssel a fehér selyem mennyezet előtt termett.

A beteg szobája izléssel, majdnem pompával bútorozott kicsiny női háló-szoba volt. A függő lámpa bágyadt rózsaszín világot vetett a

szoba bútoraira és az ágy függönyére, melyek alig engedtek kis nyílást, hogy a beteget látni lehessen. Az ágy előtti kis bársony-szőnyegen egy férfi térdelt, ki egy hófehér női kezeckét tartott övéi közt, melyet szüntelen csókjaival halmozott el. A szobában hallotti csend uralkodott, csak a csókok és a férfi sóhajai szakították félbe időközönként.

A térdelő férfi az orvos halk léptei zajára mintegy áhitatában zavart imádkozó fölrezzent, aztán fölegyenesedett — és az érkezőben az orvost sejtve megragadta ennek kezét és szeméit esdeklőn Corvinra szegezve, mély, kérő hangon szólt:

— Orvos úr, mentse meg őt, ő mindenem!

Ezzel egyik kezével az ágy függönyét félre húzva, az orvost a beteghez vonta.

A hófehér párnák közt letört liliomként meglepő szépségű nő pihent, kibontott arany-szőke fürtjei körül hullámozták két oldalt derekát, kezei a párnán pihentek, szeméi zárva voltak, keblét gyenge lélegzés emelte hullámszerűen.

Corvin Charmois egy pillantást vetett a beteg nőre, aztán nem látott semmit; szeméi előtt összefolyt minden, vérét szívéhez érzé tölteni, lábai reszkettek, görcsösen fogózott a mennyezet függönyébe, hogy el ne essék és ajkán a meglepetés és öröm, s a bánat és félelem elrebbenték e nevet: **Aimée!**

(Folytatása köv.)

A Baross-szobor alapra a pécsi kereskedelmi és iparkamaránál befolyt adományok kimutatása.

(Folytatás.)

Kemény Bernát és fiai ivén Kaposvár:	
Kemény B. és fiai 5 frt, Geisler N. J. 2 frt, Székely A. 1 frt, Kertész G. és B. 1 frt, Schlesinger H. 50 kr., Kron J. 50 kr., Holczer M. 50 kr., Hirsch B. 1 frt, Kohn M. 1 frt, Goitein M. 50 kr., N. N. 50 kr., Schön J. 30 kr., Löw M. és testv. 5 frt, ifj. Goldstein F. 50 kr.	19.30
Gyónki kaszinó	2.—
Szigetvári segélyző egylet	5.—
Csurgói takarékpénztár	10.—
Nagy-Atádi takarékpénztár	20.—
Nagy-Atádi önszegélyző egylet	5.—
Kaposvári segélyszövetkezet	10.—
Dombóvár járási takarékpénztár ivén Tamási: Abelesz A. 50 kr., Dr. Gaál B. 1 frt, Hesz P. 1 frt, Varga B. Megyes 1 frt, Löwensohn G. Miklósvár 1 frt, N. N. Tamási 1 frt, Takarékpénztár 10 frt, Hirsch I. Miklósvár 1 frt, Jakab I. Tamási 50 kr., Horváth J. 20 kr., Lakner L. 2 frt, Heumann I. 50 kr., Dr. Kiss E. 1 frt, Parragh B. 1 frt	21.70
Dunaföldvári népbank	2.—
Simontornyai takarékpénztár	5.—
Paksi takarékpénztár ivén: Takarékpénztár 20 frt, Florián J. 1 frt	21.—
Bátaszék kerületi takarékpénztár ivén: Kerületi takarékpénztár 10 frt, az intézet választmánya és tisztviselői 6 frt 50 kr.	16.50
Bonyhádi takarékpénztár	10.—
Vörösmarhi kölcsönsegélyző egylet	2.—
Harkányi népbank	5.—
Dárdai takarékpénztár ivén: Antal P. 5 frt, Wanisch S. 1 frt, Jobszt B. 1 frt, Dr. Kiss E. 1 frt, Cserny Gy. 1 frt, Geidemann O. 3 frt, Starzikovszky F. 3 frt, Kinneth A. 1 frt, Neumann G. 1 frt, Dreher A. 1 frt, Dermal P. 5 frt, Nagy Gy. 1 frt, Bihari B. 1 frt, Radics A. 1 frt, Spiller és Nicolsburger 1 frt, Takarékpénztár 25 frt, Dr. Jellasich K. 10 frt	62.—
Tolnamegyei takaré- és hitelbank Szegárd	20.—
Tolnavármegye című lap egy munkatársa	2.—
Tabi ipartestület	5.—
Bun Gusztáv ivén Paks: Bun G. 5 frt, Bun L. 1 frt	6.—

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.*)

Villamos órák

saját találmányu önfelbuzó szabályzóval, melyek három évi működésük óta a legnagyobb elismerésben részesülnek, bármily kívánt nagyságban és szekrényben. A villam-telep töltése 2 és fél évre elegendő. az újabb töltés 2¹/₂ évi időtartamra csak 40 krba kerül. Ugyiszintén minden fajta fali és zsebórák teljes jótállás és legolcsóbb árért kaphatók a készítő

Walla Ferencz

elektrotechnikai órásnál

Pécsett, budai fő-utca 4. sz.

Legjobb hírben álló javítási műhely.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Hirdetések:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó ház.

A király utca 29-ik számú (volt Stangl féle) ház kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb fölvilágítás nyerhető

Egry József

ügyvédnél

Apáczka utca 17 sz. a.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A nagytótfalui körjegyzőségnél, — székhelye Siklós — egy a jegyzői teendőiben teljesen jártas, szorgalmas és megbízható

segédjegyző

előnyös feltételek mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

15070. sz.

tkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mamel József hidori lakos végrehajthatónak Pürschl Anna Mária végrehajtást szenvedett elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. bíróság területén levő Hidor község határában fekvő a hidori 29. sz. tjkvben felvett 47. hsz. 28. sorsz. házra és belsőiségre az árverést 437 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893 évi febr. hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Hidor község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 43 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ova-
dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság 1892. évi október hó 7-ik napján.

Bogyay Pongrácz.

kir. törvénzéki bíró.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

Kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen

**Egy fiatal ember
hegedüoktatást**

ad mérsékelt díjért.

Czim a kiadóhivatalban.

COGNAC
Czuba-Durozier & Co.
 francia cognacgyár
FRONION'ORS.
 Vezérigényesség
Ruda és Blochmann Budapest.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy én a „Concordia” temetkezési egylettől megváltam és f. évi november hó 1-től Pécsen, ferencziek utca 3. sz. házban

„Wranitsch” pécsi temetkezési intézet

czég alatt saját számlámra egy új vállalatot alapítottam.

A midőn megjegyzem, hogy egészségi szempontból minden kellékeket a városon kívül fekvő helyiségekben helyezem el, és az alapos fertőtlenítésről folyton gondoskodom, bátorkodom azon alázatos kéréssel a n. t. közönséghez fordulni, engem, előforduló eseteknél becses megbízásaikkal megtisztelni, melyeknek pontos kivitele mindég különös feladatomban leendő.

Mély tisztelettel

„Wranitsch”

pécsi temetkezési intézet.

Becsés figyelmébe!!!

A téli évad beálltával a már igen sok oldalról számtalan elismerésben részesült alant felemlített saison cikketemre van szerencsém becsés figyelmét felhívni, s azokat valódiságuk, s minden tekintetben kitünő minőségüknel fogva melegen ajánlani u. m:

Legfinomabb Ananas Jamaika Rum**Valódi Syrmiai Zárda Szilvórium**

1834 kabinet, (az 1882 iki trieszti kiállításon aranyéremmel kitüntetve)

1843, 1860, és 1870-iki évekről.

Valódi Kárpáti Borovitska (Trencsénből)

édeses és kasernyés ízben.

Valódi francia cognac

több hírneves czégektől.

Magyar cognac kiválóbb honi czégektől. Igen finom zamatú **Orosz karaván Thea** thea sütemények, déli gyümölcsök, sardiniák, ceviár, továbbá mindenkor friss **Kolozsvári husos szalonna, debreczeni kolbász**, valamint **laibachi savanyított répa**, és mindennemű gyarmat-áru cikkek. Mindent jutányos áron szállítva. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Tisztelettel

Lill István

Pécsett budai főutca 6.

Pósta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett. Ferencziék-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és Perczel- (Ó-posta) utca 22. szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, Ferencziék-utca 6. sz. Bilitz-féle házba helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephonszám összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve — képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban megfelelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy dízes más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben — elvállalunk egyuttal hulla-szállítást légmentes zárt érzékörsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: fa- és érzékörsók, szemfedők, halottas öltözék, sirkoszoruk, gyertyák, fátyolok, egyáltalán a temetkezésekhez szükséges legdiszesebb és legolcsóbb bármi néven nevezendő kellékek dús választéka.

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevet minden tolatkodás nélkül — szorgos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, ugy ezentúl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvétele és rendezésével

Kindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kis-tér 86.

meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas háziszer alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ily esetekben a **legjobb bedörzsölés.**

Hasonló jó eredménnyel használható csúsz, köszvény és tagszaggatás, valamint fejfájás, hátfájdalmak, csipőfájdalmak stb. ellen és majdnem minden háztartásban készleten van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minthogy értéktelen utánaatok is léteznek, kifejezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

kérendő.

Talpra magyar, itt a tél, ruhát gyorsan szerezzél!

2 frt 50 kr. egy kitűnő és finom minőségű erős, téli cordkelméből készített,

magyar nadrág,

meleg téli velesz béléssel, mely a legnagyobb hidegnek is ellentáll tetszés szerinti nagyságban és színben. Csak **2 frt 50 kr.** Mértékül a lábszár hosszát és hasbőségét kel tudatni.

Finom téli pantalló nadrág 2 frt, legfinomabb 3 frt.

Egész öltözet, téli vastag posztó kelméből, nadrág, mellény, kabát összesen 6 frt 50 kr., finomabb 8 frt 50 kr.

Csak 2 forint

egy meleg téli erős, tartós

polgár-kabát
ujjas mellény

minden színben és nagyságban, férfiak és nőknek, finom kötésű kivitelben.

Továbbá kitűnő meleg téli göndör selyemszőrtű imit.

asztragan-sapka

selyemmel letűzött béléssel, darabja csak 1 frt.

Téli női gyapjas posztó nagykendők

meleg, elpusztíthatatlan kivitelben, 175 cm. hosszú és széles, vastag rojtokkal, minden színben darabja:

I. rendű 1 frt 50 kr. II. rendű 2 frt 75 kr. III. rendű 4 forint.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a liferálásból ki-maradt 3000 darab nagyszerű kiállítású kitűnő úgynevezett

„Huszár“ ló-pokróc

gyors pénzszerzés miatt a gyári áron alul eladandó. Ezen kitűnő ló-pokrócok 190 cm. hosszúak és 130 cmtr. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva,

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda,

darabja **1 frt 68 kr.** párja **3 frt 30 kr.**

Gazdasági és urasági ló-pokrócok finom díszes csikú vastag minőségű, darabja **2 frt 50 kr.**

Megrendelések postautárvétel mellett eszközöl tetnek, meg nem felelő azonnal visszavéteik és a pénz visszaadatik.

Egyedüli bizalmat érdemlő cég:

Első bécsi általános ipar-üzlet

a magyar koronához

BÉCSI, V., Rüdiger-utca 1/26 FEKETE.

Felhívás!

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet“

helybenhagyott alapszabályainak értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitűzött szép célnak megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson,

minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Minthogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az aláírási iv a társulat helyiségeiben — Pécsett, Király-utca 23. sz. alatt, az egylet saját házában — nyitva álland.

Mindazok tehát, kik az új társulatba belépni és az egylet közhasznu célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint

1893. évi január 14-ig

a kijelölt helyen 1 részlet után 1 frt beíratási díj letétele mellett a délelőtti hivatalos órákban jelentkezni sziveskedjenek, ahol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók.

Tudomásra hozatik egyuttal, hogy az igazgatóság 1888. évi november hó 9-én hozott határozata folytán a társulatok törzsbetétei — a beíratási díjon kívül — 6 évi időtartamra részletenkint járó 156 frt helyett — 138 frttal egyszerűre is lefizethetők.

Egyébiránt bármely felvilágosítással az igazgatóság mindenkor készséggel szolgál.

Kelt Pécsett, 1892. nov. hó 25-én tartott igazgatósági ülésből.

Kindl József,
vezérigazgató.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávét izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávét káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulhatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánaatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2. kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

☛ *Karácsonyi és ujévi ajándékok.* ☛

Legérdekesebb és tartós értékű órák és ékszerek kaphatók
THURN EMIL és Társa
órák és ékszerek gyári raktárakban

Pécsett, Király-utca 1. szám a Központi Takarékpénztár (Bazár épületében).

Van szerencsénk a közelgő karácsony-, Ujév- és Farsangi idényre legkedvesebb mert maradandó értékű ékszereket és órákat ajánlani, mely tárgyak nálunk folyton, ez idő szerint pedig különösen dús választékban raktáron vannak és szabot **gyári áron kaphatók:**

Ekszerek:

Brilláns fülbevalók	35	frt-tól;
Brilláns gyűrűk	12	, ,
Arany karkötők	9	, ,
Arany női és uri óralánczok	6	, ,
Velencei arany-nyaklánczok, zománczozott párisi amulettekkel 5		frt-tól.
14. k. arany fülbevalók 1	frt 80	kr-tól feljebb.
Ezüst karkötők 1	frt 80	kr-tól feljebb.

Legnagyobb gyári főraktár valódi Schweiczi zsebórákból.

Női arany-órák	15	frt-tól:
14 k. arany női remontoir órák		
kettős köpenyvel	20	, ,
14 k. arany uri remontoir órák	28	, ,
Ezüst remontoir órák finom szerkezettel	8	, ,
Legnagyobb választék inga órákban gyári áron melyek havonkiut és hetenként huzandók fel,	8	frt-tól fölfelé.

Amerikai ébresztő órák 2 frt 40 krtól feljebb.

Míthogy összes óráink a legkitünőbb szerkezetűek I.-ső rangu gyártmányok s azokat csak alapos szabályozás és kipróbálás után bocsátjuk áruba, a nagyon tisztelt vevőinknek 5 évi jótállást bátran biztosíthatunk; mindkét szakmánkba vágó javításokra különös nagy gondot fordítunk, s a lehető leggyorsabban, jutányosan, a legjobb megelégedésre teljesítünk.

Kiváló tisztelettel

Thurn Emil és Társa

chronometer műórák és ékszerész

Király-utca 1. sz. központi takarékpénztár (Bazár-épület.)

Regi törött arany- és ezüst-tárgyak vagy órák a legnagyobb áron becsértetnek.

Az ékszerek a m. kir. főtémjelző hivatal által jelezve vannak, és a tárgyak valódiságáért jótállunk.

Vldéki megrendelések póstafordultával lelkiismeretesen eszközöltetnek.

6478. sz.

Mohácsi járás főszolgabírájától.

k. i. 1892

Német-Üröghön a Katanovits-féle jó karban lévő

Pályázati hirdetmény.

hentes-üzlet

A mohács-kerületi betegsegélyző pénztárnál szervezett következő állásokra:

szerszámmal, házzal és szőlővel, elhalálozás végett, bérbeadó vagy kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

egy pénztárnok	évi 600 frt	fizetéssel
egy ellenőr	„ 500 „ „	
egy pénztári irnok	„ 400 „ „	
egy pénztári szolga	„ 300 „ „	

Értekezhetni Pécsett, Makár-utca 15. szám alatt lakó tulajdonossal.

pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állások valamelyikére pályázni kívánnak, hogy életkorukat, képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat előtüntető, sajátkezüleg írott folyamodványukat — nevemre czimezve — legkésőbb 1893. évi január hó 19-éig adják be.

Megjegyzem, hogy ezen állások mindegyikénél, az évi fizetéssel felérő biztosítékot kell letenni.

Mohács, 1892. december hó 31-én.

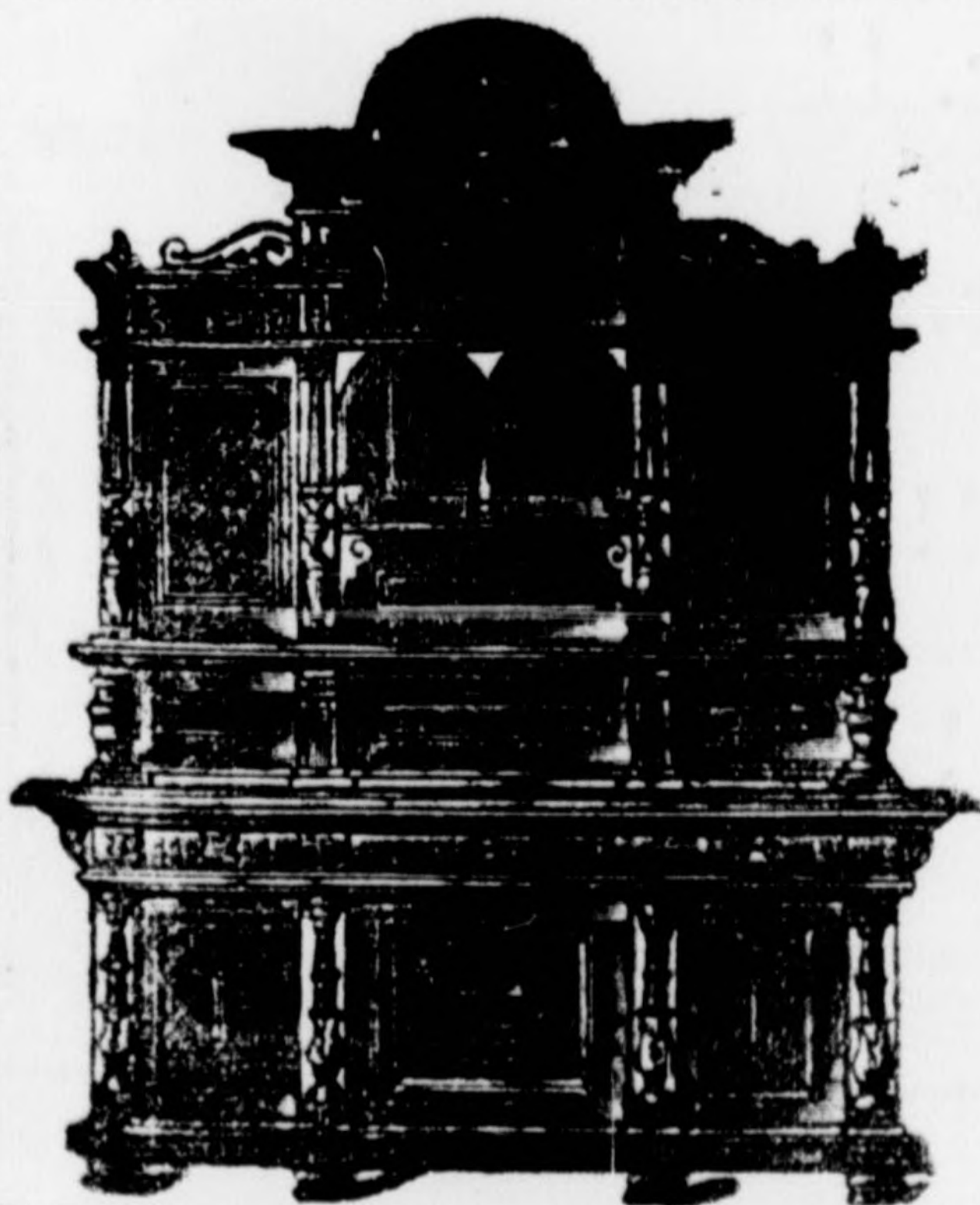
Jeszenszky Gyula,

tb. főszolgabíró.

Dr. Löwy Ignác

Pécsett, Király-utca 31.

Készít **egyes műfogakat**, valamint **teljes műfogsorokat**, kaucsuk, cellulose s arany alappal, meglevő korona nélküli foggyökerekre csavaros műkoronákat (Stützahn). Eszközöl **fogtöméseket** (plombálás) s **foghuzásokat**, a leghathatósabb érzéketlenítő szerek igénybe vétele mellett.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stylszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarok, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald Imre

PÉCSETT.

Saját gyár.

Főüzlet:

Király-(fő)utca 5. a Hattyu-épületben.

Saját gyár.

Műhely:

Király-(fő)utca 35. Mestrics-féle házban.

A legszebb és legnagyobb választék

ékszerek, arany- és ezüst-tárgyak, órák,

valamint a legfinomabb

chinaezüst tárgyakból.

Csinos és finom női arany órák művésziés kivitelben 12 frtől mindenféle árban	120 frtig.
Uri arany remontoir-órák legszebb divatos kiállításban	20 frtől 100 frtig.
Chronometer arany remontoir órák legjobb angol gyártmány	150 frtől 380 frtig.
Arany chronograf ismétlő órák legjobban szabályozva	150 frtől 280 frtig.
Csinos uri és női acél gyászórák a legszebb kivitelben és legjobban szabályozva	8 frtől 12 frtig.
Uri és női aranyláncok	10 frtől 120 frtig.
Finom arany karkötők több száz-féle alakban és árban. Brillant-gyűrűk, Bontonok, nyakékek, nyakkendőtük stb.	10 frtől 2000 frtig.

Valódi ezüstitárgyak.

12 személyre való étszer, tömör és divatosan készítve 350 frttől 480 frtig.
24 személyre való étszer 600 frttől 1000 frtig.

Továbbá Girandolok, zongora-gyertyatartók, czukordobozok, virág- és gyümölcs-tartók, kenyérkosarak stb. leggazdagabb választékban, **ugyan ezen tárgyak** elkülönített osztályban china-ezüstből vannak raktáron 3 frt 50 krtól telfelé.

Vésnöki munkák csinosan teljesítetnek.

Javítások olcsón és tartósan készítettnek. — Óra-üvegek darabja 10 kr.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. — Választék-küldeménynyel szívesen szolgálók.

Óriási választék mindennemű párizsi legjobb szemüvegek és orrszorítókból 1 frt 40 krtól feljebb, szobafürdő-, orvosi hőmérők, légsulymérők és legjobb színházi valamint párizsi láncóvekből, pontosan kipróbált ébresztő csinos kivitelben 1 évi jótállással

csak nálam 2 frtért kapható.

Egy csinos nickel remontoir zsebóra egy évi jótállással

!!! 4 frt !!!

Egy 8 nap járó pontosan kipróbált iroda óra

!! 3 frt 60 kr. !!

Egy ezüst remontoir óra kettős köpenynyel 1 évi jótállás mellett

!! 8 frt 50 kr. !!

Egy ancer-remontoir tula óra kettős köpenynyel 5 évi jótállással

!!! 15 frt !!!

Egy finom 8 nap járó inga óra csinos diófa-szekrényben

!! 10 frt !!